

i den sidste Tid, vilde det ikke undre mig, om der var Mange, som sagde, at det var dem umuligt at komme tilbunds i de foreliggende Spørgsmaal. Jeg har gjort mig Umage for at følge de Forhandlinger, der have fundet Sted idag; men jeg maa tilstaae, at Sagen ikke endnu er mig klar, og, hvad der navnlig har bidraget til at befæste denne Uklarhed hos mig, har netop været de Udtalelser, der ere fremkomne fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (Liebe) og fra den ærede Indenrigsminister. Næsten hvergang disse Mænd have haft Ordet, er der fremkommet en ny Side af Sagen; det er ved deres Udtalelser blevet hyderligere uklart, hvem det egentlig er der skal anses for at være de Berettigede. Det er uklart for mig — muligt see andre ærede Medlemmer det klart —, om det er Gaardmændene eller Huusmændene, eller tillige Andre, der ikke ere Gaarde, men ere Medlemmer af Communen, eller om det er alle de øvrige Vornholmere, om det er de nuværende Gaardmænd eller Huusmænd, eller tillige muligt dem, der engang senere i Fremtiden kunne komme til Live. Derom synes der at være stor Uklarhed tilstede, men jeg kan ikke nægte, at det efter min Mening væsentligt maa berøe paa, hvorledes man besvarer det Spørgsmaal, hvem der er de Berettigede, om man kan ansee den Væsningsmaade, der her er foreslaet, for at være retfærdig og billig. Jeg skal endnu tilføie, at jeg nærer et levende Ønske om, at denne Sag maatte kunne komme til Ende, og jeg samstemmer i denne Henseende fuldstændigt med de Ønsker, der ere udtalte fra de ærede Vornholmske Medlemmer. Jeg er kommen her til denne Forhandling i den Tro, at jeg kunde være blandt dem, der lod Sagen glide saa let og hurtigt til sin endelige Løsning som muligt, men efter min Mening kan man ikke forsikre ved enhver Sag, der kommer for her i Rigsdagen, om den end er af nofsaa stor Betydning og Vigtighed, at sige: „Det gaar ikke an, at vi gaae til at undersøge den gjen-nem et Udvalg, thi det er det samme som, at Loven ikke kommer ud“. Det er en uheldig Veie at komme ind paa.

Casse: Det er mig ubekjendt, at man her i Folkethinget er kommen til det Punkt, at

man hyppigt siger: Vi vilde ikke give os Tid til at undersøge Sagerne, men vi maae sørge for, at Loven snart kommer ud, og derfor vilde vi ikke have noget Udvalg; det er mig, som sagt, ganske ubekjendt, at dette har fundet Sted paa en saadan Maade, at der kunde være Anledning til Udtalelser som dem, vi hørte fra den Rigsdagsmand, der nu satte sig. Hvis Formaalet fornemmelig var — det var det, jeg antydede, da jeg fraraabede et Udvalg — at komme ind paa alle de juridiske Spørgsmaal, som Sagen frembyder, er det klart, at der ikke kunde være Tale om Andet end at nedsætte et Udvalg. Hvor nødig jeg end indblander min egen Personlighed i Forhandlingen, vil jeg sige, at jeg fra min tidligere Livsstilling som Dommer ret godt kjender alle de Tvivl, der frembyde sig, og, var det dem, Talen var om at løse, maatte der nedsættes et Udvalg, skjøndt jeg indseer, at det vilde have stor Banfælselighed ved at løse disse Spørgsmaal, saaledes at man kom til en Ende med dem, men jeg mener, at Talen kun er om, hvorvidt det er muligt at give et Tillæg til Loven i den ene eller den anden af de Retninger, som ere blevne antydede fra de ærede Medlemmer for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Suel), Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (C. Rimestad) og Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), hvilket kunde medføre, at man ikke behøvede at komme ind paa alle disse Tvivl, thi, at Tvivl eksistere, fremgaaer tilstrækkeligt ikke blot af Dommen, men ogsaa af de Forhandlinger, der have fundet Sted her idag. Hvor meget man endog har havt at gjøre i den senere Tid, og endnu vil faae at gjøre, vil dette Spørgsmaal dog ikke være af større Omfang, end at jeg holder mig overthydet om, at der vil kunne stilles Endringsforslag i denne Henseende, og jeg bemærker atter, at skulde man ikke finde sig tilfredsstillet ved det Resultat, der fremkommer til 2den Behandling, kan man nedsætte et Udvalg mellem 2den og 3die Behandling.

Winther: Da der er en saa stor Uenighed mellem de Lovlærde om denne Sag, troer jeg ikke, at der er noget Haab om, at der skulde tilveiebringes Enighed mellem dem i et Udvalg. Dertil kommer, at der paa et tid-